

Prace członków Zespołu polegały na analizie zgromadzonych dokumentów oraz obliczeniach wykonywanych indywidualnie lub w grupach, w ramach dokonanego podziału zadań. Korzystano też z pomocy pracowników archiwów i Urzędu Miasta, gdyż wykonanie niektórych prac bez ich uczestnictwa nie byłoby możliwe.

Przygotowany przez Zespół, liczący 271 stron, „Raport o stratach wojennych Poznania 1939-1945” został ukończony we wrześniu 2006 r. Jest pierwszym udostępnionym opinii publicznej opracowaniem, przedstawiającym straty materialne Poznania w latach II wojny światowej spowodowane działaniami wojennymi, eksploatacją ekonomiczną, niszczeniem oraz grabieżą wszelkiego polskiego mienia.

Poznań podczas II wojny światowej poniósł dotkliwe straty materialne, a ogół zniszczenia miasta obliczono na 45%. Poznań należał zatem do najbardziej zniszczonych miast polskich. Co do wielkości zniszczenia przewyższały go tylko: Warszawa (84%), Wrocław (68%), Opole (60%) i Gdańsk (ponad 50%).

Całość strat materialnych poniesionych przez miasto Poznań i jego mieszkańców oszacowano na 1 070 277 023 zł (wg wartości złotych z sierpnia 1939 r.).

W kwocie tej mieszczą się następujące wartości zniszczeń (wg wartości złotych z 1939 r.)

- straty w budynkach użyteczności publicznej – 239 999 522 zł
- straty w obiektach zabytkowych – 53 292 799 zł
- straty w budynkach mieszkalnych – 177 185 422 zł
- straty w kulturze i nauce – 90 291 106 zł
- straty w przemyśle – 95 508 501 zł
- straty w infrastrukturze miejskiej – 117 788 472 zł
- straty w gospodarstwach i ruchomościach domowych – 297 211 200 zł

Przy przeliczeniu na wartość współczesną ogół strat wojennych Poznania wynosi 10 452 787 317 zł według wartości z września 2006 r.

Zawarte w Raporcie dane liczbowe o stratach materialnych Poznania wymagają jeszcze poprawek i uzupełnień. Jednak przeprowadzone gruntowne badania oraz wielostronna weryfikacja danych liczbowych upoważniają do stwierdzenia, że podane obliczenia są rzetelne i właściwie udokumentowane. Trzeba jednak zaznaczyć, że podawane wyliczenia cząstkowe nie mogą być podstawą do wysuwania indywidualnych roszczeń lub żądań, ponieważ Raport nie jest dokumentem w rozumieniu prawa.

Planowane jest wydanie specjalnej publikacji o stratach materialnych Poznania w latach II wojny światowej, której podstawą będzie prezentowany Raport.

Maria Rutowska
Poznań

NAGRODA KSIĘŻNEJ JADWIGI ŚLĄSKIEJ

Nagroda Księżnej Jadwigi Śląskiej, ustanowiona przez Prezydenta Wrocławia i Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, wręczana jest od 2004 r. wybitnym postaciom życia publicznego Śląska podczas corocznych uroczystości Święta Uniwersytetu, przypadających 15 listopada. Przyznawana jest na zasadzie *consensus omnium* przez kapitułę złożoną z laureatów, prezydenta, rektora i – skupiający wybitne postaci nauki i kultury regionu – Salon Śląski.

Dotychczasowymi laureatami nagrody są: ze strony niemieckiej profesorowie zasłużeni dla współpracy środowisk naukowych Wrocławia z uczelniami Niemiec i Europy – Norbert Heising, Knut Ipsen, Karl Dedecius, a ze strony polskiej – Tadeusz Różewicz, Kazimierz Kutz i arcybiskup Alfons Nosol. Autorem rzeźby (każdego roku unikatowej koncepcji postaci Jadwigi) jest Waldemar Szmatuła z Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu.

Księżna Jadwiga Śląska – bawarska księżniczka, córka księcia Meranu, Bertolda VI, pochodziła z potężnego europejskiego rodu, spokrewnionego z Karolem Wielkim, z cesarzami Niemiec, władcami Węgier, Czech, Austrii i Francji. Mając 12 lat, została żoną piastowskiego księcia Henryka I Brodatego. Wówczas przyswoiła sobie język polski i kulturę polską, bez których w nowej ojczyźnie nie mogłaby spełniać misji niesienia pomocy znajdującym się w potrzebie. Znaczenie tego związku nie budziło kontrowersji u historyków, ponieważ małżeństwo z księciem Śląskim oznaczało nie tylko to, że weszła do jednego z najstarszych rodów Europy, ale także i to, że stała się członkiem rodziny, której historia najściślej związana jest z powstaniem państwa polskiego.

Od wieków księżna Jadwiga Śląska jest symbolem więzi i przyjaźni Polaków i Niemców, niezależnie od burzliwych losów obu narodów. Zawsze traktowana była przez przedstawicieli obu krajów jako symbol wspólnego dziedzictwa duchowego i kulturowego, od wieków także jako świadectwo troski o wartości fundamentalne dla Europy ponad wszelkimi różnicami i podziałami – pokój, szczerść, przyjaźń. Dlatego nic dziwnego, że od dziesiątków lat z całej Europy pielgrzymują do Jej grobu w Trzebnicy pod Wrocławiem mieszkańcy różnych państw. Żyjąca na Śląsku siedem wieków temu Niemka z Bawarii, już za życia obwołana świętą, jest wielu Europejczykom, a szczególnie wszystkim poszukującym pokoju i pojednania w najróżniejszych wymiarach swojego życia, duchowo bliska. Pozostaje w pamięci za swoje wielkie oddanie i poświęcenie dla ludzi cierpiących, dotkniętych nieszczęściem, potrzebujących pomocy i zrozumienia drugiego człowieka. I pewnie dlatego jej legenda jest tak żywa w świadomości wielu Europejczyków. Patronka Śląska, pokoju i pojednania, a przede wszystkim miłości do drugiego człowieka, jest symbolem jedności Polaków i Niemców.

Nagroda Księżnej Jadwigi Śląskiej przyznawana jest postaciom, które od lat działają odważnie, nieustraszenie i z wielkim oddaniem dla wspomnianych idei i swoją postawą przypominają o tych wartościach. Laureatami nagrody w 2007 r. zostali: prof. Anna Wolff-Powęska, była wieloletnia dyrektor Instytutu Zachodniego w Poznaniu i dr Peter Ohr, były Konsul Generalny Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu. A. Wolff-Powęska uhonorowana została za troskę o szacunek dla wartości fundamentalnych ponad wszelkimi różnicami i podziałami, prawa człowieka do życia w pokoju, szczerści i przyjaźni, europejską wspólnotę wartości, tak bezcenną dla Polaków i Niemców, a Peter Ohr szczególnie za zaangażowanie we współpracę z Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy Brandta i udział w przygotowaniach do zorganizowania Międzynarodowej Szkoły Letniej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Romualda Zwierzycka

„WeltTrends. Zeitschrift für internationale Politik und vergleichende Studien” jest kwartalnikiem z zakresu politologicznych studiów porównawczych, wydawanym od 1993 r. wspólnie przez „WeltTrends Verein” i Instytut Zachodni w Poznaniu, przy wsparciu Uniwersytetu w Poczdamie.

Każdy numer pisma składa się z bloku artykułów związanym z hasłem przewodnim danego numeru, polemik oraz działu zawierającego artykuły dotyczące innych zagadnień. Integralnym elementem pisma są recenzje i sprawozdania z konferencji naukowych.

Dotychczas ukazało się 55 tematycznych numerów. Spis treści każdego numeru jest dostępny w języku polskim i angielskim na stronie internetowej: www.welttrends.de, wersja w języku polskim na stronie: www.uni-potsdam.de

Numer 56, 2007 zatytułowany **Militärmacht Deutschland** zawiera następujące teksty

Florian P. Kühn, *Mehr Politik!*

Axel von Hoerschelmann, Bernhard Voget, *Bundeswehr im Kosovo*

Lothar Schröter, *Neue Bedrohungen und altes Denken*

Benjamin Kleemann, *Auslandseinsätze im Parteienstreit*

Lutz Kleinwächter, *Deutsche Militärpolitik im Umbruch*

Jürgen Rose, *Wider den „euro-atlantischen Internationalismus”*

Anne Geis, *Sicherheitsinteressen am Hindukusch – Desinteresse zuhause?*

Alexander Siedschlag, *Im Banne friedenspolitischer Beschwörungsformeln*

Gerhard Kümmel, *Es ist wie es ist: Deutschland ist Militärmacht!*

Benjamin Kleemann, *Chronologie: Auslandseinsätze der Bundeswehr seit 1990*

Kai Kleinwächter, *Statistik: Struktur und Einsatzkräfte der Bundeswehr*

Dokument: Urteil zum Tornado-Einsatz in Afghanistan zurückgewiesen

Weitere Beiträge

Berthold Kuhn, *China: Krise oder Konsolidierung? – Zehn Thesen*

Daria W. Dylla, *Europapolitik und Öffentlichkeit im heutigen Polen*

Martin Senn, Gerhard Mangott, *US-Raketenabwehr und Russland*